

VN/1728/2026 JA SM002:00/2026 RAAPUTUSARPOJA KOSKEVA ESISELVITYSHANKE

Virve Marionneau ja Michael Egerer
Centre for Research on Addiction Control and Governance, Helsingin yliopisto

YHTEENVETO

Raaputusarpoja ei tulisi saada antaa lahjaksi jatkossakaan

- Arvat yhdistyvät tutkimuksessa rahapelihaittojen riskiin
- Alaikäisille ja pelaamisen aloittaville houkutteleva tuote
- Rahapelaamisen normalisointi osana kokonaisuutta

Mikäli arpojen lahjoittaminen kuitenkin sallitaan:

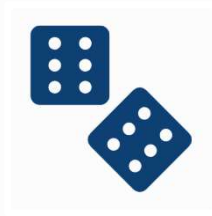
- Mahdollisen voiton lunastajaa ei tulisi velvoittaa rekisteröitymään Veikkauksen asiakkaaksi
- Rahapeliyhtiön asiakasrekisteriin kuulumisen lisää suoramarkkinointia ja haittojen riskiä

1. RAAPUTUSARVOILLA PELAAMISEN MÄÄRÄN KEHITYS VIIME VUOSINA

**Liikevaihto on vähentynyt 145 -
> 83 milj euroon 2023-2024
(Veikkauksen tiedot)**

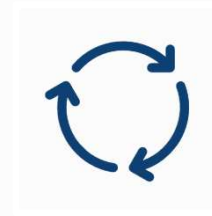

**Samalla väestötasolla arpojen
pelaaminen ei ole merkittävästi
vähentynyt.**

THL 2023: 39,9 % suomalaisista pelannut
arpapelejä edellisen vuoden aikana

CEACG 2025: 36,7 % suomalaista
pelannut arpapelejä edellisen vuoden
aikana

Mukana sekä digitaaliset että pahviset
arvat

**Arpapeleihin ei liity juuri
”kanavointipainetta”**

CEACG 2025: 2,6 % ilmoitti pelanneensa
arpapelejä järjestelmän ulkopuolella (ml
nettiarvat)

2. RAAPUTUSARVOILLA PELAAMINEN JA PELAAJAPROFIILIT

Suomessa raaputusarpojen pelaaminen yleisempää kuin kansainvälisesti

- Maailmanlaajuisesti aikuisista arpoja pelannut 23,9 % vrt. Suomessa 36 % (CEACG 2025)
- Maailmanlaajuisesti nuorista arpoja pelannut 13,2 % (yleisin rahapelityyppi nuorilla) vrt. Suomessa 25,5 % (THL 2023)

ESPAD 2019-2024

- Rahapelaaminen vähentynyt huomattavasti suomalaisnuorilla (9 lk) vuoteen 2024 tultaessa
- Poikien keskuudessa 46 % -> 25 %, tytöillä 21 % -> 4 %
- Koko Euroopan tasolla rahapelaaminen lisääntyi nuorten keskuudessa 22 % > 23 %

CEACG 2025: Arpoja pelaavien profiilit

- Nuoret ja naiset

	Kaikki rahapelejä pelaavat		Arpoja pelaavat	
	N	%	N	%
Kaikki	1774	100,0	651	100,0
Sukupuoli				
Mies	921	51,9	306	47,1
Nainen	785	44,3	324	49,9
Ei-binäärinen / ei halua sanoa	68	3,9	20	3,0
Ikäryhmä				
18–24	114	6,4	49	7,5
25–34	236	13,3	140	21,5
35–44	276	15,6	120	18,5
45–54	265	14,9	84	13,0
55–64	350	19,7	114	17,6
65–74	313	17,7	85	13,1
75+	220	12,4	58	8,9
Koulutus				
Perusaste	400	22,6	159	24,5
Toinen aste	800	45,1	304	46,7
Opistotason ammatillinen tutkinto	193	10,9	56	8,6
Alempi korkeakouluaste	206	11,6	77	11,8
Ylempi korkeakouluaste	176	9,9	54	8,4

3. ARPOJEN LAHJAKSI ANTAMISEN YLEISYYS ENNEN 2024

- THL 2023:
 - 4 % aikuisista antanut alaikäiselle rahapelin lahjaksi
 - Alaikäisistä rahapelejä pelanneista (15-17-vuotiaista) 43 % kertoi saaneensa rahapelin lahjaksi (noin 16 % nuorista väestötasolla)
- Ei vertailukelpoista tietoa vuodelta 2025

4. ARVIO LAHJAKSI ANTAMISEN VAIKUTUKSISTA

Veikkauksen mallin perusteella sekä arvan ostajan että voiton lunastajan tulisi olla Veikkauksen asiakasrekisterissä

- Veikkauksen malli lisäisi rekisteröintejä Veikkauksen asiakkaaksi
- Mahdollinen lahja-arpavoitto voisi ajaa suomalaisia ”pakkorekisteröitymään”
- Kaikki eivät halua rekisteröityä Veikkauksen asiakkaaksi

Asiakasrekisteriin kuulumisen on haittariski

- Vähentää kynnystä rahapelaamiseen jatkossa
- Altistaa kohdennetulle sekä personoidulle suoramarkkinoinnille
- Rekisteröityminen on mahdollista vain hyväksymällä Veikkauksen tietosuojakäytäntö Veikkauksen asettamilla ehdoilla.

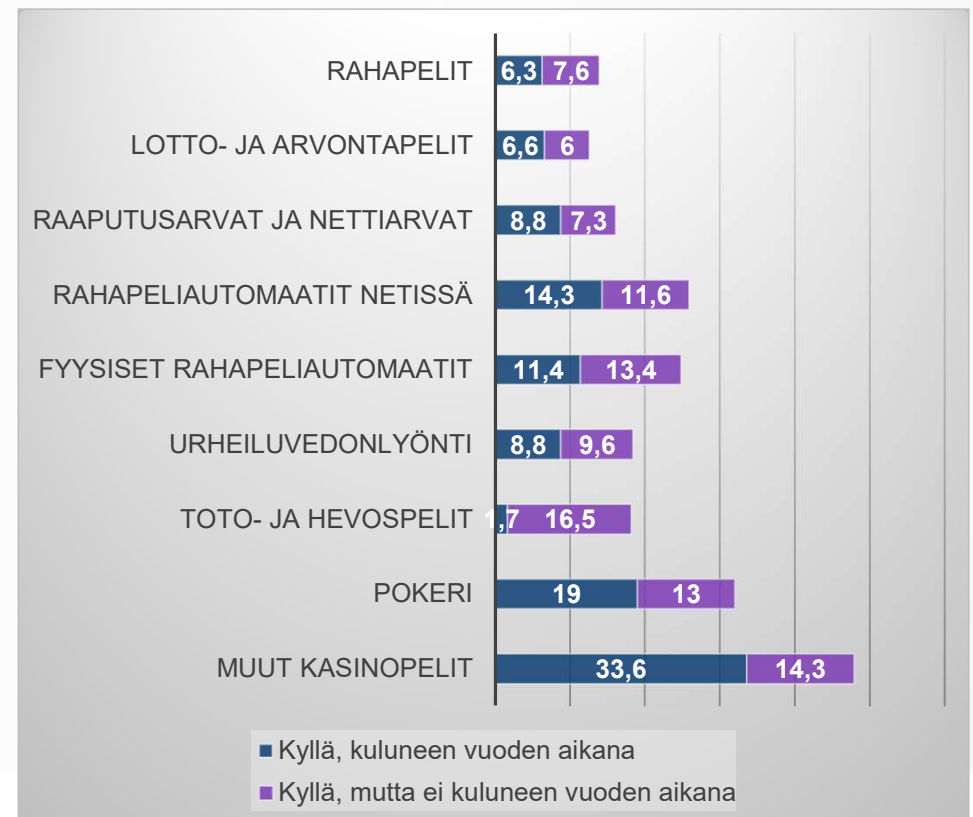
5. RAAPUTUSARVAT RAHAPELITUOTTEENA

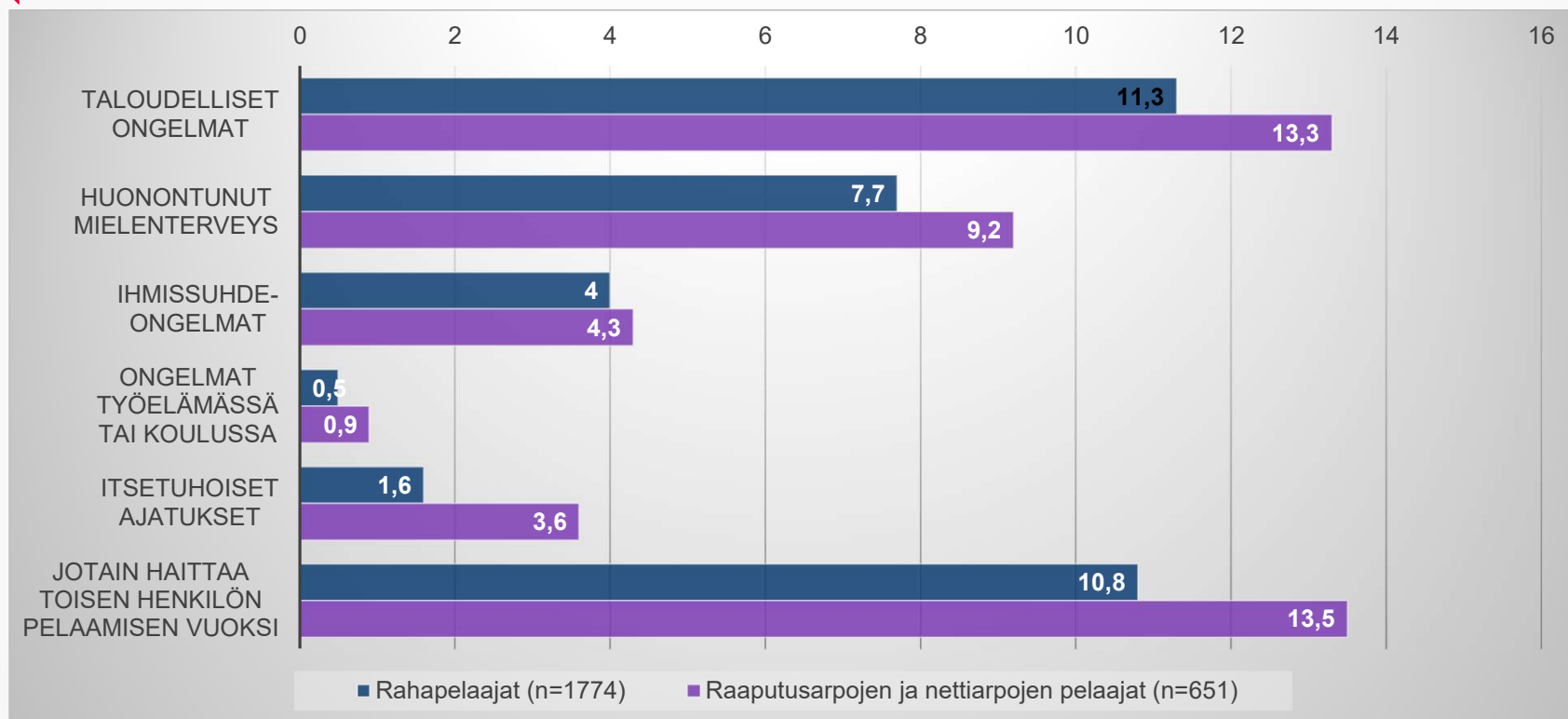
- Joissain tutkimuksissa rinnastettu rahapeliautomaatteihin
 - Samankaltaisuudet: välitön palkkio, läheltä piti –tilanteet
 - Eroavaisuudet: vähemmän jatkuvia, hitaampia
- Raaputusarvat aiheuttavat väestötasolla vähemmän haittoja kuin kaikkein haitallisimmat tuotteet (automaatit, kasinotuotteet)
 - Kv-meta-analyysissä arpojen pelaamisen OR ongelmapelaamiselle oli 2,68
 - vrt. rahapelaaminen netissä OR 7,59; automaateilla OR 7,5
 - Mutta: lotoilla OR 1,39
 - Arpojen pelaamisen yleisyys tarkoittaa kuitenkin, että väestötasolla arvat voivat aiheuttaa enemmän haittaa vaikka yksilötasolla riski pienempi.

6. KUINKA PALJON ARVAT AIHEUTTAVAT RAHAPELIHAITTOJA

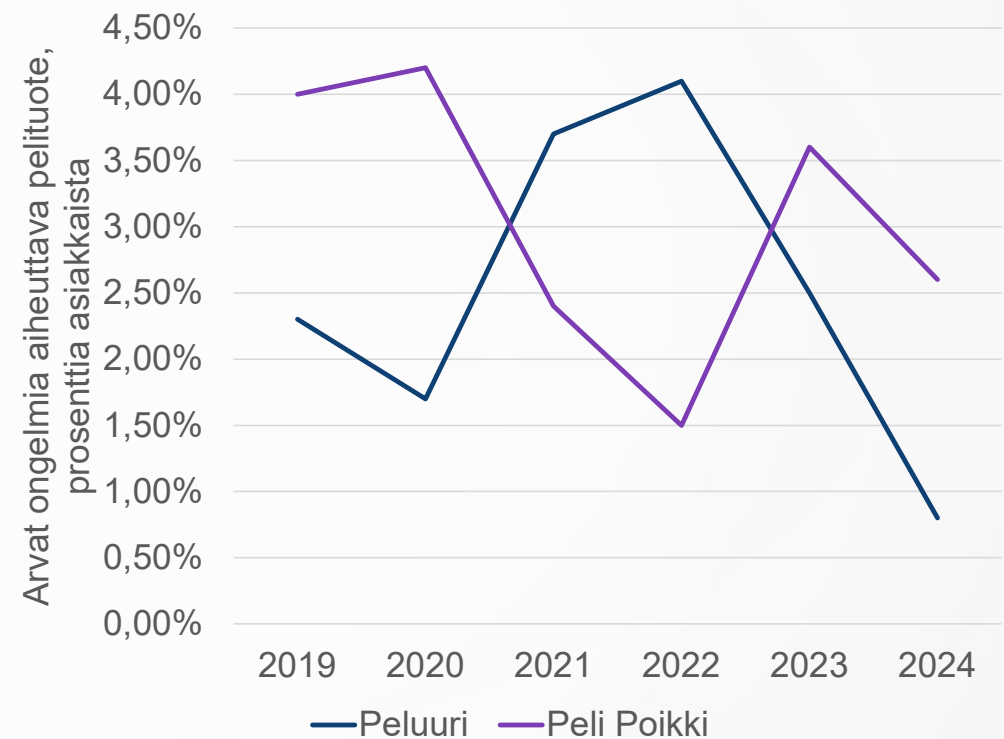
- Rahapeliongelmat ja –haitat arpoja pelaavien keskuudessa
 - THL 2023: PGSI 3+ 5,9 % (arpapelit) / 4,8 % PGSI 3+ (pahviset arvat)
 - CEACG 2025: Pelihaittoja kokeneet 8,8 % (edellisen vuoden aikana) ->
 - Kansainvälinen meta-analyysi (Tran ym. 2024): rahapeliongelma 2,6 % aikuisista; 9,6 % nuorista

- Auttavien palveluiden aineistoissa arvat eivät eniten haittoja aiheuttavia tuotteita
 - Peluuri 2019-2024: 2,5 % ongelmia raaputusarpojen takia
 - Peli Poikki 2019-2024: 3,3, % ongelmia raaputusarpojen takia
 - Kirjattujen ongelmien määrä vähentynyt molemmissa palveluissa vuonna 2024

- Raaputusarpojen pelaaminen ongelmallisesti pelaavien keskuudessa
 - Kv: Ongelmallisesti pelaavista aikuisista 52,7 % pelaa myös raaputusarpoja; Ongelmallisesti pelaavista nuorista 71,6 % (eniten pelattu tuote)
 - THL 2023 ei saatavilla samoja lukuja
 - Peli Poikki: 49 % ilmoitti pelaavansa raaputusarpoja (4,5 % viikoittain)
- Useampien pelien pelaaminen lisää haittariskiä. Arpoja pelaavilla keskimäärin useampia pelituotteita kuin kaikki (CEACG 2025: 2,8 vrt 2,1)

7. ARPOJEN LAHJAKSI ANTAMISEN VAIKUTUS HAITTOIHIN

Suorat haittavaikutukset

- Lahjaksiantaminen lisää kokonaiskulutusta
- Mahdollistaa nuorten pelaamista ja rahapelaamisen aloittamista (raaputusarvat ovat yleisimpiä tuotteita, joista pelaaminen alkaa Peli Poikki -aineistossa)

Välilliset haittavaikutukset

- Lisää rahapelaamisen normalisaatiota
- Lisää Veikkauksen markkinointia (lineaarista sekä suoramarkkinointia)

Arpojen lahjoittamisesta tehty tutkimus löysi yhteyden ongelmiin

- Arpoja saaneet nuoret todennäköisemmin riskitason pelaajia (38,7% vrt muut 29,9%)
- Arpojen saaminen yhdistyi myös myönteisimpiin rahapeliasenteisiin

8. MAHDOLLINEN PELAAJILTA TULLUT PALAUTE

- CEACG:n laadullisissa aineistoissa arvat mainittu harvakseltaan
 - 2025 väestötutkimuksen avoin kommentointi yli 1000 kommenttia
 - Yleisimmät teemat lisenssijärjestelmän vastustus ja huoli nuorista järjestelmän muuttuessa
 - Muutamassa yksittäisessä kommentissa mainittiin arvat. Yksi vastaaja harmitteli, ettei voi enää ostaa arpoja lahjaksi. Toinen totesi lopettaneensa arpojen ostamisen, koska ei halua rekisteröityä Veikkauksen asiakkaaksi.
 - 2024 haastattelututkimus
 - Yksittäisiä harmitteluja siitä, ettei arpoja voi enää antaa lahjaksi
 - 2023 verkkokysely tunnistautumisesta (N=123)
 - Yleisesti ottaen tunnistautumiseen suhtauduttiin hyvin, paitsi ne jotka eivät halunneet antaa tietojaan Veikkaukselle
 - Yksi kommentti arvoista: haluttiin korkeammat pelirajat joulukuussa, jotta voi ostaa arpoja lahjaksi

9. HAITALLISTEN VAIKUTUSTEN EHKÄISY JOS LAHJA-ARVAT MAHDOLLISTETAAN

Paras tapa ehkäistä haittoja olisi kieltää arpojen lahjoittaminen jatkossakin

- Vähentää normalisaatiota, markkinointia, nuorten pelaamista
- Mahdollinen arpojen edelleenmyynti?

Mikäli arpojen lahjoittaminen kuitenkin sallitaan

- Koulutustarve jälleenmyyntiverkostossa: ikärajavaalvonnan parantaminen
- Kansalaisinformaatiokampanja: arvan lahjoittaminen on aina riski
- Mahdollisen voiton lunastajan rekisteröityminen ei tulisi olla pakollista – suoramarkkinointi on haittariski.